

ARREST VAN HET HOF (TWEEDE KAMER)
VAN 7 JUNI 1972 ¹

L. Sabbatini-Bertoni
tegen Europees Parlement

Zaak 20-71

Samenvatting

Ambtenaren — Ontheemdingstoelage — Huwelijk van de rechthebbende — Behoud van de toelage — Voorwaarden — Hoedanigheid van „gezinshoofd” — Ongelijke behandeling van mannelijke en vrouwelijke ambtenaren — Ontoelaatbaarheid (Statuut van de ambtenaren van de EG, bijlage VII)

Intrekking van de ontheemdingstoelage bij huwelijk van betrokkene kan juist zijn in gevallen waarin deze wijziging van de gezinsomstandigheden medebrengt dat de toestand van „ontheemding” ophoudt te bestaan, doch daarbij hebben eensluitende van het geslacht onafhankelijke maatstaven te gelden.

Door het behoud van de toelage afhankelijk te stellen van het verkrijgen van de hoedanigheid van „gezinshoofd” — als omschreven in artikel 1, lid 3 — leidt het Statuut dan ook tot een willekeurig verschil in de behandeling der ambtenaren.

In de zaak 20-71

L. SABBATINI-BERTONI, ambtenares van het Europese Parlement, wonende te Soleuvre (Groothertogdom Luxemburg), ten deze vertegenwoordigd door M. Grégoire, advocaat bij het Hof van Beroep te Brussel, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij de aldaar gevestigde advocaat T. Biever, Boulevard Grande-Duchesse Charlotte 83,

verzoekster,

tegen

EUROPEES PARLEMENT, ten deze vertegenwoordigd door de secretaris-generaal H. R. Nord, als gemachtigde, bijgestaan door A. Bonn, advocaat te Luxemburg, Côte d'Eich 22, te wiens kantore domicilie is gekozen,

verweerder,

1 — Procestaal: Frans.

betreffende verzoek tot nietigverklaring van twee besluiten van het Europees Parlement, houdende intrekking van verzoeksters ontheemdingstoelage,

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE (Tweede Kamer),

samengesteld als volgt: H. Kutscher, Kamerpresident, A. Trabucchi en P. Pescatore (rapporteur), Rechters,

Advocaat-Generaal: K. Roemer

Griffier: A. Van Houtte

het navolgende

ARREST

Ten aanzien van de feiten

I — Overzicht van de feiten

Overwegende dat de aan het geding ten grondslag liggende feiten kunnen worden samengevat als volgt:

Mejuffrouw L. Bertoni, van Italiaanse nationaliteit, is op 1 januari 1970 bij het Europees Parlement in dienst getreden.

Bij haar indiensttreding werd zij in het genot gesteld van de ontheemdingstoelage bedoeld in artikel 69 van het Statuut van de ambtenaren, zoals die volgens artikel 4, lid 1, alinea a, van bijlage VII van dat Statuut wordt toegekend aan de ambtenaar

— die niet de nationaliteit bezit van de staat op welks grondgebied in Europa zijn standplaats is gelegen, en deze ook nooit heeft bezeten,

en

— die gedurende een periode van vijf jaar, eindigende zes maanden vóór zijn indiensttreding, niet regelmatig woonachtig is geweest of zijn voornaamste beroepsbezigheden heeft uitgeoefend op het grondgebied in Europa van bedoelde staat.

Op 4 november 1970 is zij gehuwd met S. Sabbatini, die geen ambtenaar van de Gemeenschappen is.

Op 17 november 1970 heeft de Directeur-generaal Administratie van het Europees Parlement haar doen weten dat zij door haar huwelijk per 1 december 1970 geen recht meer had op de ontheemdingstoelage, en wel zulks ingevolge artikel 4, lid 3, van bijlage VII van het Statuut, luidende als volgt:

De ambtenaar verliest het recht op de toelage, indien hij, door huwelijk met een persoon die op de datum van het huwelijk niet aan de voorwaarden voor toekenning van deze toelage voldoet, niet de hoedanigheid van gezinshoofd verkrijgt.

Op 15 februari 1971 heeft zij de Directeur-generaal Administratie van het Europees Parlement verzocht het besluit waarbij haar ontheemdingstoelage werd ingetrokken, te herzien.

Op 24 februari 1971 heeft de Directeur-generaal Administratie van het Parlement haar doen weten, dat hij op grond van

de vigerende bepalingen van het Statuut haar verzoek niet kon inwilligen.

II — Procesvoering

Overwegende dat het inleidend verzoekschrift op 26 april 1971 ter griffie van het Hof is ingeschreven; dat de schriftelijke procedure een regelmatig verloop heeft gehad; dat het Hof (Tweede Kamer), op rapport van de Rechter-Rapporteur en gehoord de Advocaat-Generaal, heeft besloten zonder voorafgaande instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan; dat het Hof (Tweede Kamer) bij beschikking van 3 december 1971 voor de mondelinge behandeling de voeging van de onderhavige zaak met zaak 32-71 (M. Chollet-Bauduin tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen) heeft gelast; dat de President van het Hof bij beschikking van 13 januari 1972 in de gevoegde zaken 20-71 en 32-71 de Advocaat-Generaal K. Roemer heeft aangewezen ter vervanging van de overleden Advocaat-Generaal A. Dutheillet de Lamothé; dat partijen in haar pleidooien zijn gehoord ter terechtzitting van 20 januari 1972; dat de Advocaat-Generaal ter terechtzitting van 24 februari 1972 zijn conclusie heeft genomen;

III — Conclusies van partijen

Overwegende dat *verzoekster* concludeert dat het den Hove behage

- a) nietig te verklaren het bij brief van 17 november 1970 te harer kennis gebrachte besluit van verweerder, inhoudende dat zij door haar huwelijk met ingang van 1 december 1970 geen recht meer heeft op de ontheemdingstoelage, aangezien haar echtgenoot sedert zijn geboorte woonachtig is te Luxemburg;
- b) nietig te verklaren het bij brief van 24 februari 1971 te harer kennis gebrachte besluit van verweerder houdende afwijzing van het administratief beroep, door verzoekster op 15

februari 1971 ingesteld tegen het besluit van 17 november 1970;

- c) te verklaren voor recht dat zij niettegenstaande haar huwelijk voor en na aanspraak heeft op de ontheemdingstoelage bedoeld in artikel 4 van bijlage VII van het Statuut van de ambtenaren

- d) verweerder in de kosten te verwijzen.

Overwegende dat *verweerder* concludeert dat het den Hove behage het beroep, zowel wat het primair als wat het subsidiair gevorderde betreft, ongegrond te verklaren, kosten rechtens;

IV — Middelen en argumenten van partijen

Overwegende dat de middelen en argumenten van partijen kunnen worden samengevat als volgt:

A — *Onwettigheid van artikel 4, lid 3, van bijlage VII van het Statuut*

Verzoekster acht artikel 4, lid 3, bijlage VII van het Statuut, waarop de bestreden besluiten berusten, onwettig, immers in strijd enerzijds met het algemeen rechtsbeginsel dat iedere discriminatie naar kunne is verboden en mannen en vrouwen dezelfde beloning moeten ontvangen, anderzijds met artikel 119 van het EEG-Verdrag, waarin het beginsel van gelijke beloning van mannelijke en vrouwelijke werknemers is neergelegd.

- a) Het Hof van Justitie heeft met name te waken voor de eerbiediging der algemene rechtsbeginselen — die niet in een positief rechtsvoorschrift behoeven te zijn neergelegd —. De algemene rechtsbeginselen kunnen worden ingeroepen tegenover de handelingen der communautaire instellingen; zij vloeien niet slechts voort uit het geschreven of ongeschreven recht van de Gemeenschap, doch ook uit het volkenrecht en uit de verwijzing naar beginselen die in de rechtsorden der Lid-Staten zijn ontwikkeld.

Het lijdt geen twijfel, dat in het Gemeenschapsrecht het algemeen rechtsbeginsel geldt dat man en vrouw, wat betreft hun

beloning — in ruime zin —, gelijk moeten worden behandeld.

b) Dit beginsel wordt bovendien in een aantal positieve rechtsvoorschriften gehuldigd, zoals conventie nr. 100 (1951) van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO), de resolutie van de conferentie van de Lid-Staten der Gemeenschap van 30 december 1961 en artikel 119 van het EEG-Verdrag.

Vooraf artikel 119 proclameert het beginsel van gelijke beloning voor mannelijke en vrouwelijke werknemers, waarbij beloning niet alleen „het gewone loon of ... salaris” omvat, doch ook „alle overige voordelen ... die de werkgever direct of indirect aan de werknemer uit hoofde van zijn dienstbetrekking betaalt”. En onmiskenbaar maakt de ontheemdingstoelage in de zin van deze bepaling deel uit van de beloning.

c) Door te bepalen dat „de ambtenaar ... het recht op de (sc. ontheemdings) toelage [verliest] indien hij, door huwelijk met een persoon die op de datum van het huwelijk niet aan de voorwaarden voor toekenning van deze toelage voldoet, niet de hoedanigheid van gezinshoofd verkrijgt”, schept artikel 4, lid 3, van bijlage VII van het Statuut een in het oog vallende ongelijkheid tussen mannelijke en vrouwelijke ambtenaren die zich in een zelfde positie bevinden. Dat verband gelegd wordt tussen behoud van het recht op de toelage en de hoedanigheid van gezinshoofd, leidt voor beide geslachten tot verschillende gevolgen; de gehuwde mannelijke ambtenaar wordt in het Statuut van rechtswege als gezinshoofd beschouwd (artikel 1, lid 3, alinea a, van bijlage VII), de gehuwde ambtenares slechts bij wege van uitzondering. Dit verband is geheel kunstmatig, omdat de ontheemdingstoelage haar bestaansgrond vindt in de gewijzigde levensomstandigheden van de ambtenaar en bestemd is ter compensatie van extra uitgaven, verbonden aan het instandhouden — met het land van herkomst — der door het huwelijk geenszins beëindigde gezins- en familiebanden en dergelijke. Of men gezinshoofd is of niet — deze term wordt

trouwens in het burgerlijk recht van vier Lid-Staten van de Gemeenschap niet meer gebruikt — doet voor de materiële, familiale, psychologische en affectieve gevolgen van de „ontheemding” niet ter zake. Artikel 4, lid 3, van bijlage VII van het Statuut stelt derhalve toekenning van de ontheemdingstoelage afhankelijk van een daaraan vreemd criterium en leidt daardoor tot een duidelijk ongelijke behandeling van mannelijke en vrouwelijke ambtenaren.

De Commissie heeft in haar antwoord op een in het Parlement gestelde vraag ook zelf erkend, dat het verband dat is gelegd tussen de ontheemdingstoelage en de hoedanigheid van gezinshoofd, in feite wat de toekenning van deze toelage betreft voor elk van beide geslachten tot verschillende gevolgen leidt. Ongelijke behandeling is, gezien het gelijkheidsbeginsel, rechtens alleen toelaatbaar wanneer er tussen de aangelegde criteria enerzijds en de verschillende inhoud der regels anderzijds een gemotiveerd verband bestaat; zulks is in casu niet het geval.

De instellingen van de Gemeenschap hebben tot taak een einde te maken aan de discriminaties die in de nationale wettelijke regelingen op het stuk van de beloning nog tussen mannelijke en vrouwelijke werknemers worden gemaakt, zodat niet kan worden aanvaard dat deze zelfde instellingen op hun eigen ambtenaren een bepaling zouden kunnen toepassen die kennelijk dergelijke discriminaties behelst.

Verweerder heeft tijdens de mondelinge behandeling de ontvankelijkheid van het eerste beroepsmiddel in twijfel getrokken. Het Parlement heeft alleen maar een door anderen opgestelde bepaling toegepast, en omdat het noch geroepen noch bevoegd is de wettigheid van die bepaling te toetsen, rijst de vraag of het verwerend kan optreden tegen een beroep waarin deze wettigheid in twijfel wordt getrokken.

Men kan zich ook afvragen, of verzoeker niet is getreden buiten de grenzen in artikel 91 van het Statuut aan beroepen van ambtenaren gesteld.

In ieder geval is het door verzoekster ingeroepen middel — onwettigheid — rehtens noch feitelijk gegrond.

a) Het Hof van Justitie verzekert de eerbiediging van de grondrechten, waarbij het zich laat leiden door de constitutionele traditie die aan de Lid-Staten gemeen is; doch het door verzoekster ingeroepen „algemeen rechtsbeginsel” is niet te vinden in de grondwetten van de zes Lid-Staten der Gemeenschappen en evenmin in hun wettelijke regelingen verankerd. Integendeel, de rechtspositie van de gehuwde vrouw wordt in de onderscheiden landen verschillend geregeld; in hun nationale regelingen is geenszins iedere differentiatie tussen de rechten en verplichtingen der echtgenoten afgeschaft.

b) Wel verre van het beginsel van de gelijkheid van man en vrouw te proclameren, heeft het Verdrag — in artikel 119, een bepaling van sociale aard — die gelijkheidseis alleen maar in een bijzondere materie en met het oog op welomschreven doeleinden erkend.

c) Artikel 4, lid 3, van bijlage VII van het Statuut verzekert de man geen enkele voorrang; het gaat dus in het beroep veeleer om artikel 1 van bijlage VII — waarin de hoedanigheid van gezinshoofd is omschreven en waarnaar in artikel 4, lid 3, wordt verwezen —.

Het middel van onwettigheid mist derhalve, voor zoveel artikel 4, lid 3, van bijlage VII van het Statuut betreffende, feitelijke grondslag.

Rehtens zij vastgesteld, dat het instituut — en de term — gezinshoofd in het Statuut en in het recht van de meeste Lid-Staten geen enkele discriminatie tussen de geslachten impliceert en ertoe strekt om — niet de ene echtgenoot boven de ander te stellen doch — te verzekeren, dat de ene — en niet de andere — echtgenoot bij de behartiging der gezinsbelangen de leiding krijgt. Het Statuut is niet de bron, doch slechts de afspiegeling van een differentiatie tussen de rechtsposities van de gehuwde man en van zijn echtgenote, voortvloeiende uit de regelingen nopens de staat van de gehuwde vrouw — in de nationale wetsbepalingen

betreffende haar nationaliteit —, huwelijk en gezin, de betrekkingen tussen de echtelieden en hun rechten en verplichtingen.

De gewraakte bepaling beantwoordt trouwens geheel aan de ratio van de ontheemdingstoelage: terecht wordt er in het Statuut van uitgegaan dat wanneer in geval van huwelijk het gezinshoofd niet aan de voorwaarden voor toekenning van de ontheemdingstoelage voldoet, een aanspraak op deze toelage niet langer gerechtvaardigd is te achten.

B — Schending van artikel 4, lid 3, van bijlage VII van het Statuut

Verzoekster draagt subsidiair de grief voor, dat in de bestreden besluiten artikel 4, lid 3, van bijlage VII van het Statuut onjuist is geïnterpreteerd — en toegepast —: de bepaling betreft slechts het geval dat een ambtenaar van de Gemeenschappen in het huwelijk treedt met een andere ambtenaar van de Gemeenschappen, die op de dag van huwelijkssluiting niet voldoet aan de voorwaarden voor toekenning der ontheemdingstoelage.

a) De vraag of iemand op een gegeven ogenblik al dan niet aan die voorwaarden voldoet, kan per definitie slechts rijken ten aanzien van ambtenaren van de instellingen der Gemeenschap. De terminologie van artikel 4, lid 3, is geenszins doorslaggevend. De eerste voorwaarde voor toekenning der toelage is dat men bij de Gemeenschappen in dienst moet zijn; of aan de overige voorwaarden is voldaan, kan, wanneer men de voorschriften geen geweld wil aandoen en niet in willekeur wil vervallen, met betrekking tot iemand die aldaar niet werkzaam is niet worden nagegaan.

b) Men heeft in het tweede en derde lid van artikel 4 van bijlage VII twee verschillende gevallen op het oog en daarvoor een regeling willen geven: in lid 2 gaat het om het huwelijk van twee ambtenaren van de Gemeenschap die beiden recht op de ontheemdingstoelage hebben, in lid 3 om het huwelijk van twee ambtenaren van wie er één geen recht op deze toelage heeft.

c) Lid 3 van artikel 4 moet als uitzondering op een algemeene regel restrictief worden uitgelegd; zodanige uitlegging zou bovendien de in ieder geval zeer onrechtvaardige consequenties dezer bepaling voor vrouwelijke ambtenaren beperken.

Verweerder voert tegen het standpunt van verzoekster de volgende argumenten aan:

a) Een parallelie zoals deze volgens verzoekster tussen lid 2 en lid 3 zou bestaan, wordt door deze bepalingen zelf weersproken: door de in het Statuut ongebruikelijke term „persoon” heeft men in artikel 4, lid 3, tot uitdrukking gebracht dat het hier niet slechts gaat om ambtenaren of personeelsleden van de Gemeenschappen, doch ook om ieder ander.

Het ontmoet geen enkel bezwaar na te gaan of een niet bij de Gemeenschappen werkzaam persoon voldoet aan de voorwaarden (nationaliteit, woonplaats, beroepsbezigheden of functie), die in lid 1

worden gesteld voor toekenning der ontheemdingstoelage.

b) Door lid 3 wordt niet afgeweken van een algemene regel; het artikel als geheel regelt de toekenning der ontheemdingstoelage.

c) De ratio van de ontheemdingstoelage gebod de oplossing te volgen welke uit de tekst van lid 3 voortvloeit; er kan dus geen sprake van zijn dat toepassing der bepaling tot onrechtvaardige gevolgen leidt.

Statutaire bepalingen moeten trouwens volgens hun terminologie en systematisch worden toegepast.

d) De stelling van verzoekster leidt zelf tot discriminatie: zij brengt mede dat de ontheemdingstoelage voor een ambtenares wel verloren gaat bij huwelijk met een ambtenaar die daarop zelf geen recht heeft, doch niet bij huwelijk met iemand die niet bij de Gemeenschappen werkzaam is.

Ten aanzien van het recht

- 1 Overwegende dat het beroep strekt tot nietigverklaring van de besluiten van 17 november 1970 en 24 februari 1971, waarbij de administratie van het Europees Parlement krachtens artikel 4, lid 3, van bijlage VII van het Statuut van de ambtenaren, de voorheen aan verzoekster toegekende ontheemdingstoelage als gevolg van haar huwelijk heeft ingetrokken;
- 2 dat verzoekster tot staving van haar beroep twee middelen voordraagt, te weten onwettigheid van artikel 4, lid 3, van bijlage VII van het Statuut en, subsidiair, schending van dat voorschrift;
- 3 Overwegende dat verzoekster primair betoogt dat artikel 4, lid 3, van bijlage VII van het Statuut, waarop de bestreden besluiten berusten, onwettig is, immers in strijd met een algemeen rechtsbeginsel dat iedere discriminatie naar kunne verbiedt, en met name met artikel 119 van het EEG-Verdrag — betreffende het beginsel van gelijke beloning voor mannelijke en vrouwelijke werknemers —;

- 4 Overwegende dat de ambtenaar volgens artikel 4, lid 3, van bijlage VII het recht op de toelage verliest „indien hij, door huwelijk met een persoon die op de datum van het huwelijk niet aan de voorwaarden voor toekenning van deze toelage voldoet, niet de hoedanigheid van gezinshoofd verkrijgt”;
- 5 dat dit voorschrift weliswaar op zichzelf geen verschillende behandeling naar kunne inhoudt, doch moet worden gelezen in samenhang met artikel 1, lid 3, dier bijlage, volgens hetwelk onder „gezinshoofd” in den regel is te verstaan de gehuwde mannelijke ambtenaar, terwijl de gehuwde vrouwelijke ambtenaar slechts in uitzonderingsgevallen als zodanig wordt beschouwd, met name wanneer haar echtgenoot aan een ernstige ziekte lijdt of niet tot werken in staat is;
- 6 dat derhalve blijkt dat mannelijke en vrouwelijke ambtenaren volgens het ongeldig geachte voorschrift inderdaad ongelijk worden behandeld, doordien het behoud van de ontheemdingstoelage afhankelijk wordt gesteld van het verkrijgen van de hoedanigheid van gezinshoofd in de zin van het Statuut;
- 7 dat daarom dient te worden nagegaan of dit verschil in behandeling van invloed kan zijn op de rechtsgeldigheid van het gewraakte statutaire voorschrift;
- 8 Overwegende dat de ontheemdingstoelage is bedoeld om de bijzondere lasten en nadelen die aan de indiensttreding bij de Gemeenschappen zijn verbonden voor ambtenaren die uit dien hoofde — onder de voorwaarden welke in artikel 4, lid 1, van bijlage VII nader zijn omschreven — genoodzaakt zijn van woonplaats te veranderen;
- 9 dat uit artikel 4 als geheel volgt dat de ontheemdingstoelage aan gehuwde ambtenaren niet alleen wegens de persoonlijke omstandigheden van betrokkenen, doch ook in verband met de door huwelijk geschapen gezinsomstandigheden wordt betaald;
- 10 dat zo in lid 3 van dit artikel de nieuwe gezinsomstandigheden in aanmerking worden genomen waarin een ambtenaar komt te verkeren door huwelijk met een persoon die niet aan de voorwaarden voor toekenning van de ontheemdingstoelage voldoet;
- 11 Overwegende dat intrekking van de toelage bij huwelijk van betrokkene juist kan zijn in gevallen waarin deze wijziging van de gezinsomstandigheden medebrengt dat de toestand van „ontheemding” — de ratio van bedoeld voordeel — ophoudt te bestaan;

- 12 dat het Statuut in zoverre de ambtenaren niet anders mag behandelen naar gelang zij man of vrouw zijn, aangezien voor beëindiging van de toestand van ontheemding voor beiden dezelfde van het geslacht onafhankelijke maatstaven hebben te gelden;
- 13 dat het Statuut dan ook, door het behoud van de toelage afhankelijk te stellen van het verkrijgen van de hoedanigheid van „gezinshoofd” — als omschreven in artikel 1, lid 3 — tot een willekeurig verschil in de behandeling der ambtenaren leidt;
- 14 dat de ten aanzien van verzoekster genomen besluiten derhalve wettelijke grondslag missen en krachtens artikel 184 van het EEG-Verdrag moeten worden nietig verklaard;
- 15 Overwegende dat zulks medebrengt dat op het subsidiair voorgedragen middel geen uitspraak behoeft te worden gedaan;

Ten aanzien van de kosten

- 16 Overwegende dat volgens artikel 69, paragraaf 2, eerste alinea, van het Reglement voor de procesvoering de in het ongelijk gestelde partij in de kosten wordt verwezen;
- 17 dat verweerder in het ongelijk gesteld is, zodat hij in de kosten moet worden verwezen;

Gezien de processtukken;
Gehoord het rapport van de Rechter-Rapporteur;
Gehoord de pleidooien van partijen;
Gehoord de conclusie van de Advocaat-Generaal;
Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, met name de artikelen 119 en 184;
Gelet op het Statuut van de ambtenaren, met name bijlage VII;
Gelet op de Protocollen betreffende het Statuut van het Hof van Justitie;
Gelet op het Reglement voor de procesvoering;

HET HOF VAN JUSTITIE (Tweede Kamer),

rechtdoende:

1. verklaart de besluiten van 17 november 1970 en 24 februari 1971 waarbij het Europees Parlement verzoeksters ontheemdingstoelage heeft ingetrokken, nietig;
2. verwijst het Europees Parlement in de kosten van het geding.

Kutscher

Trabucchi

Pescatore

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op zeven juni negentienhonderdtweeënzeventig.

De Griffier

De President van de Tweede Kamer

A. Van Houtte

H. Kutscher

CONCLUSIE VAN DE ADVOCaat-GENERAAL K. ROEMER VAN 24 FEBRUARI 1972 ¹

*Mijnheer de President,
mijne heren Rechters,*

In artikel 4 van bijlage VII van het Statuut wordt aan de ambtenaren der Gemeenschappen onder bepaalde voorwaarden een ontheemdingstoelage toegekend. Ook verzoeksters in de beide onderhavige zaken, mevrouw Sabbatini (zaak 20-71) en mevrouw Bauduin (zaak 32-71) (hierna te noemen verzoekster sub 1 en verzoekster sub 2) werden in het genot van die toelage gesteld. Verzoekster sub 1, die op 1 januari 1960 als ambtenares in de rang C 1 te Luxemburg bij het Europees Parlement in dienst trad, bezat namelijk destijds de Italiaanse nationaliteit en had ook niet „gedurende een periode van vijf jaar, eindigend zes maanden vóór . . . indiensttreding” in het

Groothertogdom Luxemburg haar „voornaamste beroepsbezigheden . . . uitgeoefend” noch ook was zij in dat tijdvak aldaar „regelmatig woonachtig geweest”. Verzoekster sub 2, die op 2 juli 1962 als ambtenares in de rang C 3 bij de EEG-Commissie in dienst trad, had destijds de Franse nationaliteit en ook te haren aanzien waren de voorwaarden — betreffende woonplaats en beroepsbezigheden — waaronder een ontheemdingstoelage uitgesloten is, niet vervuld. Nochtans verloren zij hun aanspraken daarop ingevolge artikel 4, lid 3, van bijlage VII, luidende als volgt: „De ambtenaar verliest het recht op de toelage, indien hij, door huwelijk met een persoon die op de datum van het huwelijk niet aan de voorwaarden voor toekenning van deze toelage voldoet, niet de hoeda-

1 — Vertaald uit het Duits.